

Vliv rodičovství na manželskou spokojenost a výskyt nevěry

Teoretické ukotvení

Manželská spokojenost patří mezi klíčové ukazatele kvality partnerského vztahu a bývá ovlivňována řadou individuálních i vztahových faktorů. Jedním z nejzásadnějších životních přechodů je rodičovství, které přináší nové nároky a role, jež mohou významně ovlivnit dynamiku páru. Empirické studie ukazují, že přechod k rodičovství může vést ke snížení subjektivně vnímané spokojenosti ve vztahu, a to u obou partnerů. Tento pokles je často připisován zvýšenému stresu, náročnosti nových rodičovských rolí a nutnosti adaptace na každodenní změny v životním rytmu rodiny (Doss et al., 2009; Bogdan et al., 2022).

Rodičovství může mít rovněž vliv na výskyt nevěrného chování. Nižší manželská spokojenost, která často nastává po narození dítěte, se ukazuje jako klíčový prediktor zvýšeného rizika nevěry. Kromě toho mohou do tohoto procesu vstupovat i další faktory, jako jsou kvalita komunikace mezi partnery, míra závazku nebo celková životní situace jedince (Selterman et al., 2019). Výzkumy naznačují, že i při změně vztahové spokojenosti po narození dítěte zůstává rodičovství centrálním faktorem, který může ovlivnit jak stabilitu, tak chování ve vztahu (Bogdan et al., 2022).

Výzkumný soubor

Pro účely této zprávy jsem použila data ze stránky www.kaggle.com (odkaz níže). Ze souboru dat jsem dále využila pouze relevantní proměnné: počet dětí (children), četnost mimomanželských afér (affairs), manželská spokojenost (rating), pohlaví (gender) a věk (age).

Výzkumný soubor zahrnoval celkem **601 respondentů**, z toho **286 mužů a 315 žen**, ve věkovém rozpětí od **17 do 57 let**. Účastníci byli v různých fázích manželství a s různým počtem dětí, což umožňuje analyzovat vliv rodičovství na zvolená kritéria. Respondenti hodnotili svou manželskou spokojenost na škále 1 (velmi nespokojen/a) až 5 (velmi spokojen/a) a uváděli četnost mimomanželských afér během posledního roku.

Analýza dat

Pro účely analýzy jsem vybrala dvě závislé proměnné a jednu nezávislou proměnnou (regresor). Z tohoto důvodu jsem pro práci s daty zvolila **vícerozměrnou analýzu rozptylu (MANOVA)**, která umožňuje současně zkoumat vliv jedné nebo více kategoriálních nezávislých proměnných na více závislých proměnných.

Závislé proměnné:

- Spokojenost v manželství
- Četnost mimomanželských afér

Nezávislá proměnná:

- Rodičovství

Výsledky analýzy dat

Abych zjistila, zda lze závislé proměnné (manželskou spokojenost a četnost mimomanželských afér) vysvětlit pomocí regresoru rodičovství, nejprve jsem provedla Wilksův test pro celý model. Tento test slouží k posouzení celkové statistické významnosti modelu, přičemž jeho klíčovým ukazatelem je Wilksova lambda. Zjištěné hodnoty jsou uvedeny v Tabulce 1. Na jejich základě lze konstatovat, že proměnná rodičovství statisticky významně přispívá k vysvětlení celkového rozptylu sdíleného sledovanými závislými proměnnými. Zároveň velikost efektu naznačuje spíše slabší účinek této proměnné.

Tabulka 1: Wilksův test

Regresor	Wilksova λ	Testová statistika F	P hodnota
Rodičovství	0,959	12,83	< 0,001

Dále jsem na data aplikovala Hotellingův test, abych zjistila, zda se sledované proměnné liší mezi skupinou respondentů s dětmi a bez dětí. Výsledek ukázal statisticky významný rozdíl mezi těmito skupinami. Hodnoty Hotellingova testu uvádím v Tabulce 2.

Tabulka 2: Hotellingův test

Hotellingovo T^2	F	P hodnota
0,043	12,83	< 0,001

V Tabulce 3 uvádím podrobnější výsledky pro jednotlivé závislé proměnné, včetně průměrů, směrodatných odchylek a testů statistické významnosti.

Tabulka 3: Průměry, směrodatné odchylky a statistická významnost závislých proměnných

Proměnné	Průměr Bezdětní	Průměr Rodiče	SD Bezdětní	SD Rodiče	t- hodnota	p- hodnota
Spokojenost v manželství	4,27	3,80	1,12	0,99	4,90	< 0,001
Četnost afér	0,91	1,67	3,48	2,72	-2,56	0,011

Shrnutí

Cílem práce bylo ověřit, zda rodičovství ovlivňuje manželskou spokojenost a četnost mimomanželských afér. Na základě výsledků vícerozměrné analýzy rozptylu (MANOVA) bylo zjištěno, že rodičovství má statisticky významný vliv na obě sledované závislé proměnné. Přestože byl tento efekt statisticky významný, jeho velikost byla spíše malá, což naznačuje, že rodičovství není jediným ani dominantním faktorem ovlivňujícím kvalitu partnerského vztahu.

Detailnější analýza ukázala, že respondenti s dětmi vykazují nižší průměrnou manželskou spokojenost než bezdětní jedinci, přičemž tento rozdíl byl statisticky významný. Současně bylo zjištěno, že rodiče uvádějí vyšší četnost mimomanželských afér

ve srovnání s bezdětnými respondenty. Tyto výsledky jsou v souladu s teoretickými východisky i předchozími empirickými studiemi, které poukazují na náročnost přechodu k rodičovství a jeho dopady na partnerské fungování.

Z hlediska interpretace je však nutné zdůraznit, že se jedná o vztah založený na korelačních datech, a nelze tedy vyvozovat kauzální závěry. Nelze jednoznačně tvrdit, že rodičovství způsobuje nižší spokojenost či vyšší výskyt nevěry, jelikož do vztahu mohou vstupovat další nezkoumané proměnné.

Seznam literatury

Bogdan, R., Leong, F. T. L., & Papp, L. M. (2022). Parenthood and marital satisfaction: A longitudinal perspective. *Journal of Family Psychology*, 36(3), 350–361. <https://doi.org/10.1037/fam0000910>

Doss, B. D., Rhoades, G. K., Stanley, S. M., & Markman, H. J. (2009). The effect of the transition to parenthood on relationship quality: An 8-year prospective study. *Journal of Personality and Social Psychology*, 96(3), 601–619. <https://doi.org/10.1037/a0013969>

Selterman, D., McDonald, M., & Knee, C. R. (2019). The association between relationship satisfaction and extradyadic involvement: A meta-analytic review. *Journal of Social and Personal Relationships*, 36(5), 1370–1395. <https://doi.org/10.1177/0265407518777947>

Data

<https://www.kaggle.com/datasets/utkarshx27/fairs-extramarital-affairs-data?resource=download>